

CS Visie

Centrum School en Veiligheid (CSV) blijft de schoolveiligheid volgen.

Dus ook in 2007 is de site www.schoolenveiligheid.nl dé plek waar u informatie vindt over agressie, geweld, pesten, discriminatie, extremisme, seksuele intimidatie, etc.

Arbowet aangepast

Pesten op het werk aangepakt – dus ook op school

Op 1 januari 2007 is de nieuwe Arbowet in werking getreden. Een van de belangrijkste wijzigingen voor school en veiligheid is het opnemen van pesten als vorm van psychosociale arbeidsbelasting.

Was in de oude wet sprake van seksuele intimidatie, agressie en geweld, in de herziene Arbowet is dit uitgebreid met pesten en gebundeld tot het begrip psychosociale arbeidsbelasting:

De factoren seksuele intimidatie, agressie en geweld, pesten en werkdruk in de arbeidssituatie die stress teweegbrengen.

De wetgever verlangt van de

werkgever dat deze hierop beleid maakt:

De werkgever voert, binnen het algemeen arbeidsomstandighedenbeleid, een beleid gericht op voorkoming en indien dat niet mogelijk is beperking van psychosociale arbeidsbelasting.

Meer informatie over deze wetswijziging leest u op de CSV-site: [Herziening Arbowet](#).

Venijnige vriendinnen

PPSI-conferentie primair onderwijs 2007

PPSI belicht op zijn jaarlijkse po-conferentie voor contactpersonen steeds weer actuele veiligheidsonderwerpen. Tijdens de conferentie op 11 april 2007 staat 's ochtends onder meer het onderwerp 'Venijnige vriendinnen' centraal.

Vanaf groep 5 (en soms al eerder) is het zichtbaar. Subtiel bepalen meisjes de rangorde binnen de klas: ze klitten samen, fluisteren, nodigen medeleerlingen bewust niet uit voor een feestje.

Meestal wordt dit gedrag niet benoemd als vriendinnenvenijn, maar als 'typisch voor meisjes' of 'horend bij een leeftijdsfase'. Vriendinnenvenijn is niet altijd zichtbaar. Ook al omdat meisjes, zolang er volwassenen in de buurt zijn, zich meestal aangepast gedragen.

Onderzoeken uit Amerika maken duidelijk dat de blikken, de briefjes, de roddels, het uitlachen, het buitensluiten, etc. diepe persoonlijke schade kan toebrengen.

Amerikaanse auteurs noemen vriendinnenvenijn relationele agressie of alternatieve agressie, in contrast met agressieve pesterijen (van jongens).

Bent u contactpersoon en wilt u meer weten over vriendinnenvenijn? Kom dan op 11 april 2007 naar de [PPSI-conferentie primair onderwijs](#).

Colofon

Dit is een uitgave van Centrum School en Veiligheid

Website: www.schoolenveiligheid.nl

E-mail: schoolenveiligheid@aps.nl

Telefoon: (030) 285 66 16 (ma t/m vr, 10.00-14.00 uur)

CS Visie

Transseksualiteit – hoe ga je daar als school mee om

Een jongetje dat liever als meisje door het leven wil gaan

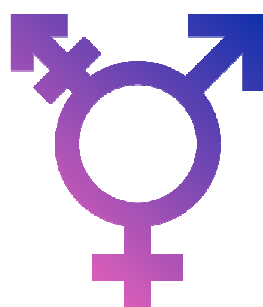
In november 2005 doken de media – AD en EenVandaag voorop – op Joey, het 7-jarige jongetje dat liever als Jody door het leven wil gaan.

Aanleiding voor alle commotie was het feit dat een school zou hebben geweigerd Joey als leerling aan te nemen. De moeder reageerde woedend en schreef de beslissing toe aan discriminatie. De school ontkent dit.

Inmiddels heeft Joey onderdak gevonden op een andere school, waar genderdysforie wel wordt erkend. Door leerkrachten en medeleerlingen van groep 4 wordt hij vaak aangesproken met 'Jody', en hij kleedt zich voor de gymles en de zwemles om in de kleedkamer van de meisjes. De andere leerlingen en hun ouders hebben hier geen enkele moeite mee, aldus de schooldirecteur.

Volgens de moeder van Joey gaan ze op deze school heel goed met haar zoon om en krijgt hij de ruimte zich als meisje te gedragen. "Gelukkig accepteren zijn klasgenoten dit gedrag en leidt het niet tot pesterijen."

Meer informatie over genderdysforie vindt u op www.gayandschool.nl. Vul linksboven in het zoekscherm 'tansgender' in, en u krijgt een overzicht van de betreffende pagina's.

De uitzending van EenVandaag over Joey kunt u online bekijken: [Uitzending EenVandaag](#).

Anti-pesten poster

Wilt u de poster bestellen? Ga dan naar de website van [Uitgeverij Mozaïek](#).

Lespakket Diploma Veilig Internet

Leerlingen zijn gemiddeld 2,5 uur per dag online. Internet biedt geweldige mogelijkheden, maar heeft ook minder prettige kanten. Het Diploma Veilig Internet leert leerlingen met de risico's om te gaan.

Het Diploma Veilig Internet is bedoeld voor leerlingen in de groepen 6 t/m 8 van de basisschool. In acht lessen worden diverse thema's behandeld, waaronder chatten en digitaal pesten. Na de lessenserie volgt een toets die leidt tot een diploma.

Het lesmateriaal is gratis, om zo de lessen voor zo veel mogelijk leerlingen toegankelijk te maken. U kunt het lespakket hier downloaden:

www.iksurfveilig.nl.

Op de CSV-site vindt u meer lesmateriaal, tips, etc. om kinderen bewust te maken van de gevaren van internet: [Tools internet onveiligheid](#).

CS Visie

CSV-infoblad 'Agressieve ouders'

Cijfers, actie en preventie

CSVisie heeft al eerder aandacht besteed aan agressieve ouders. Het is een groeiend probleem, zo blijkt uit diverse onderzoeken. CSV heeft daarom alle relevante informatie handzaam en overzichtelijk gebundeld in het infoblad 'Agressieve ouders'.

Wat doe je als onderwijspersoneel geconfronteerd wordt met agressieve ouders? Een protocol biedt in zo'n geval houvast. Hierin staan de belangrijkste actiepunten beschreven. Het voorbeeldprotocol geeft suggesties voor contact/vertrouwenspersoon, schoolleiding en bestuur.

De school kan ook het nodige doen aan preventie: vergroot de ouderbetrokkenheid, stel duidelijke regels op en vergroot de verbale en fysieke weerbaarheid van het personeel. In het infoblad vindt u tips en adviezen hoe u deze preventieve maatregelen vorm kunt geven.

U kunt het infoblad downloaden via de CSV-website: [Agressieve ouders](#) (pdf-bestand).

Op de CSV-site vindt u meer informatie over

hoe om te gaan met agressieve ouders:

- **Thema's:** achtergrondinfo.
- **Tools:** publicaties en instrumenten.
- **Scholing:** cursussen en trainingen.
- **Links:** verwijzing naar relevante organisaties.

Werkboek 'Normen en daden'

Rotterdamse scholen werken aan veiligheid en sociale competentie

Omgangsregels, normen & waarden, sociale competentie. Een aantal Rotterdamse scholen heeft de afgelopen jaren projecten opgezet rond sociale competentie. In het onlangs verschenen werkboek *Normen en daden*, een uitgave van Hogeschool INHOLLAND, doen de scholen verslag over hun visie en aanpak. Om daarmee andere scholen te inspireren óók met sociale competentie aan de slag te gaan.

In het werkboek worden tien scholen geportretteerd: vijf basisscholen en vijf scholen voor voortgezet onderwijs. Docenten en leidinggevenden schetsen hun visie, beleid en aanpak op het gebied van veiligheid en sociale competentie. Zo geldt op OBS De Globe de kapstokregel: 'Voor groot en klein zullen we aardig zijn'. En op CSG Calvijn speelt leerlingbemiddeling een belangrijke rol bij het oplossen van conflicten. Al deze portretten dienen als inspiratiebron voor andere scholen.

De schoolportretten worden afgewisseld met een drietal interviews. De Rotterdamse onderwijswet- houder Leonard Geluk vertelt over de twee projecten die hij initieerde: 'Sociale competenties' en 'Vriendschapsscholen'. Paul Kamps, coördinator Centrum voor Ouderparticipatie, benadrukt de ge-

deelde verantwoordelijkheid: "Ouders en school moeten samenwerken om kinderen toe te rusten om adequaat met vrijheid om te gaan." Hoogleraar sociologie Anton Zijderveld ten slotte gaat in op de rol van de school: "De school creëert het klimaat waarbinnen aan sociale competentie gewerkt kan worden."

Normen en daden
Ria de Waal (red.)
Garant-Uitgevers
Antwerpen/Apeldoorn 2006
ISBN 978-90-441-2086-8

